

10—21/35/1985.

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZVE

30/1992 BM ut

N° 029

~~Hod. 41/88. BM ut~~

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
35/1985. számú
UTASÍTÁSA**

a szolgálati helikopterek használatáról és igénybevételéről

Budapest, 1985. évi december hó 30-án.

A szolgálati helikopterek használatának és igénybevételének szabályozására kiadom az alábbi

u t a s í t á s t:

1. A BM Kormányórság Repülési Osztálya (a továbbiakban: Repülési Osztály) által üzemeltetett helikoptereket a BM ORFK Légirendészeti Parancsnokság (a továbbiakban: Parancsnokság) légirendészeti tevékenysége ellátása során:
  - a) a polgári repüléssel kapcsolatos ellenőrzési és rendészeti feladatra,
  - b) az állam- és közbiztonság védelmével összefüggő feladatra és akcióra,
  - c) a közlekedés rendjének biztosításához szükséges légi ellenőrzésre,
  - d) a vízirendészeti szolgálat munkáját segítő, valamint az élet- és vagyonmentést célzó felderítő és jelző szolgálatra,
  - e) az államhatár őrzésével és védelmével kapcsolatos határőrizeti és egyéb szolgálati feladatra,
  - f) a tűzvédelmi munkában történő közreműködésre,
  - g) egyéb speciális belügyi feladatra,
  - h) a helikoptervezetők kiképzésére, továbbképzésére, gyakorló repüléseik végrehajtására, valamint műszaki berepülésre,
  - i) szabad kapacitás terhére — nem belügyi szervek részére — térítés ellenében engedélyezett repülési igény kielégítésére használhatja.

2. A szolgálati helikopterek 1. pontban meghatározott használati és igénybevételi lehetőségeinek részletes felsorolását az 1. számú melléklet tartalmazza.
3. A Belügyminisztérium állományába tartozó személyeken kívül a szolgálati helikopteren utazhat:
  - a) a Magyar Néphadsereg Repülő Főnökség szakfelügyeleti ellenőrzéssel megbízott beosztottja,
  - b) az a katonai, illetve polgári személy (légügyi hatóság, ügyészség, polgári repülőszerv, a Közlekedési Minisztérium és a tanácsi szerv dolgozója), aki repülő (ejtőernyős) események helyszínére, közös ellenőrzések végrehajtására a légügyi szerv tagjával együtt száll ki,
  - c) térítés ellenében történő repülések esetén a bérbevevő által kijelölt személy.

A szolgálati helikopteren utazónak be kell tartani az Egységes Belügyi Légibázisra történő be- és kiléptetés szabályait.

4. Szolgálati repülés igénylése és visszaigazolása során:
  - a) a rendszeresen jelentkező feladatra (légirendészeti, közúti, vízirendészeti ellenőrzés, határszemle) a repülési igényt egy évre előre kell tervezni és a Parancsnokság részére minden év január 1-ig meg kell küldeni. A Parancsnokság az igényeket havi repülési tervben rögzíti, amelyet a Repülési Osztály által január 1-ig havi bontásban megadott, éves felhasználható repült óraszám figyelembevételével készít el;
  - b) az előre nem tervezhető — nem azonnali — repülési igény kielégítését szolgálati jegyen (4. számú melléklet) közvetlenül a Parancsnokságtól kell kérni, az igényelt repülési feladat megkezdése előtt legalább 48 órával. Az igény visszaigazolása telefonon (távmondatilag) történik;
  - c) azonnali igénybevétel esetén a helikopter repülésének engedélyezését a Parancsnokságtól távbeszélőn lehet kérni. A b) alpont szerinti szolgálati jegyet ez esetben utólag kell megküldeni.
5. A szolgálati repülés engedélyezése a Parancsnokság vezetőjének (a továbbiakban: parancsnok) hatáskörébe tartozik. A parancsnok a repülési igényeket a feladat fontossági sorrendjében, a rendelkezésre álló személyi- és a Repülési Osztály által a tárgyhónapra megadott üzemidő kapacitás függvényében elégíti ki. Több azonos fontosságú feladat esetén, ha valamennyi nem végezhető el, a BM ORFK Közbiztonsági és Közlekedési Csoportfőnökség (Közbiztonsági Osztály vezetője) határozza meg, hogy a légijármű mely feladatot hajtsa végre.
6. Polgári szerv részére repülést a BM ORFK Közbiztonsági és Közlekedési Csoportfőnökség illetékes csoportfőnök-helyettese (Közbiztonsági Osztály vezetője) engedélyez.
7. Külföldi személy szolgálati helikopteren történő utazását — a szolgálati helikoptert gyártó külföldi szakemberek repülésben

való részvétele kivételével — a közbiztonsági miniszterhelyettes engedélyezi.

8. A repülések megszervezéséért, koordinálásáért, biztonságos végrehajtásáért, a repülési szabályok betartásáért a parancsnok a felelős.
9. A Parancsnokságon a bűnelkövetők hatékonyabb üldözésére létrehozott készenléti szolgálatot hivatali munkaidőben a parancsnok, azon túl a BM Főügyelet ügyeletvezetője rendeli ki.
10. A parancsnok a repülési feladatok végrehajtása érdekében közvetlenül működjön együtt a Repülési Osztály vezetőjével, melynek során:
  - a) egyeztesse a havi repülési tervet és a terven kívül jelentkező repülési igényt a visszaigazolás megtörténte előtt,
  - b) közösen biztosítsák a készenléti szolgálatot.
11. A BM terv- és pénzügyi csoportfőnök, valamint a BM országos rendőr-főkapitány közbiztonsági és közlekedési helyettese együttes intézkedésben állapítsák meg a térítés ellenében engedélyezett repülés díjtételeit.
12. A szolgálati helikopterek repülőtéren kívüli leszállóhelyének megválasztásával kapcsolatos követelményeket, illetve a szolgálati helikopterekre felszerelhető technikai eszközök felsorolását a 2. számú, illetve a 3. számú melléklet tartalmazza.
13. Ez az utasítás kiadása napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 21/1976. BM számú utasítás hatályát veszti. Az utasításban foglaltakat a személyi állománnyal ismertetni kell.

LADVÁNSZKY KÁROLY s. k.,
r. altábornagy
miniszterhelyettes

Készült: 340 példányban.
Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
államtitkár elvtársnak.
Kapják: miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok és helyetteseik,
csoportfőnökök és helyetteseik,
önálló és beosztott osztályvezetők,
BM iskolák parancsnokai,
BM FRE parancsnoka,
BM ORFK Útellenőrző Parancsnokság vezetője,
BM ORFK Légirendészeti Parancsnokság vezetője,
rendőr-főkapitányok és helyetteseik,
HŐR kerületparancsnokok.

A szolgálati helikopter használatának és igénybevételének lehetőségei

1. A polgári repüléssel kapcsolatos ellenőrzési és rendészeti feladatok közül:
  - a) az állandó és ideiglenes polgári repülőterek rendészeti ellenőrzése,
  - b) eltűnt légi jármű felkutatása,
  - c) nagyobb kiterjedésű repülőbaleset helyszínén légifelvétel készítése, a légi baleset helyszínére a bizottság kiszállítása,
  - d) a repülés biztonságát szolgáló akadályjelzés és akadályfény légi ellenőrzése,
  - e) különböző légi rendezvények ellenőrzése,
  - f) a repülési szabályok megtartásának ellenőrzése.

2. Az állam- és közbiztonság védelmével összefüggő feladatok és akciók közül:
  - a) állambiztonsági feladat elvégzése céljából történő szállítás, valamint más állambiztonsági operatív akcióban, feladatban való közreműködés,
  - b) körözött, eltűnt személy, szökött elítélt felkutatása, üldözése,
  - c) katasztrófa, tömegszerencsétlenség esetén az intézkedő parancsnok helyszínre szállítása,
  - d) mesterlövész, speciális akciócsoport helyszínre szállítása,
  - e) közúti- és vasúti biztosítás légi ellenőrzése,
  - f) természeti csapás, elemi kár esetén az életmentési, a felderítő és a kárelhárító feladat,
  - g) nem kívánatos csoportosulás, rendzavarás esetén a csoport útvonalának megfigyelése,
  - h) szükség esetén — nehezen megközelíthető helyre — köd- és könnygázgránátok ledobása,
  - i) a terrorcselekmény elleni küzdelem,
  - j) különböző együttműködési gyakorlat és bemutató,
  - k) a BM FRE feladatai végrehajtásában való közreműködés,
  - l) gépjárművel menekülő, fegyveres bűnöző útvonalának megfigyelése, üldözése, gépjárműcsapda és a telepítő állomány szállítása.

3. A közlekedés rendjének biztosításához szükséges légi ellenőrzések közül:
  - a) az ideiglenes forgalom korlátozáshoz és biztosításhoz kapcsolódó rendőri feladat,

- b) folyamatos adatszolgáltatás az egyes útvonalak forgalmi viszonyairól, a kiránduló- és az idegenforgalom által leglátogatottabb helyek gépjárművel való telítettségéről, a forgalom várható alakulásáról,
  - c) forgalmi zavarok okainak felderítése, a közúti forgalom elterelésével összefüggő információk szerzése, illetve szükség esetén 2—3 fő intézkedő rendőr helyszínre szállítása,
  - d) közúti balesetek felderítése,
  - e) cserbenhagyásos balesetnél a helyszínt elhagyó jármű felkutatása,
  - f) a közúti ellenőrzés során észlelt súlyos szabálysértést elkövető gépjárművel kapcsolatos adatszolgáltatás,
  - g) sérült személy(ek) elszállítása, amennyiben az elszállításra más mód nincs,
  - h) forgalmi csomópont, útvonal, nagyobb vagy tömeges baleset helyszínének fényképezése, filmezése.
4. A vízrendészeti szolgálat munkáját segítő, valamint az élet- és vagyonmentést célzó felderítő és jelzőszolgálat során:
- a) vízterületen eltűnt vagy bajbajutott személy és vízijármű felkutatása, viharjelzés esetén az élet- és vagyonmentésben a vízterület kiürítésében való közreműködés,
  - b) intézkedés kezdeményezése szabálysértő vízijárművel és fürdőzővel szemben,
  - c) a dunai nemzetközi hajózás ellenőrzése,
  - d) árvíz, jégzajlás, nagyobb mérvű vízszennyeződés, halpusztulás esetén felderítő repülés végrehajtása.
5. Az államhatár őrzésével, védelmével kapcsolatos határőrizeti és egyéb szolgálati feladatok közül:
- a) határszemle és határjárőrözés végrehajtása,
  - b) a Fertő-tó és a határvizek áttekintő ellenőrzése,
  - c) razzia esetén a kutatásban, üldözésben és zárásban való közreműködés, járőrök gyors helyszínre szállítása,
  - d) operatív csoport gyors helyszínre szállítása,
  - e) elsősegélynyújtás és sebesült szállítás,
  - f) az országos főirányok határőrizeti rendszerének, szolgálati körzeteinek tanulmányozása,
  - g) gyakorlat és bemutató.
6. Az országos tűzvédelmi munkában történő közreműködés során:
- a) nagyobb tüzeset, tűz által veszélyeztetett objektum, erdőtűz helyszínének és megközelítési útvonalának felderítése,
  - b) víznyerőhely és megközelítési útvonalának felderítése,
  - c) nagy kiterjedésű tűz oltásának levegőből történő irányítása,
  - d) a tűz által veszélyeztetett személy mentése,
  - e) magas épületnél a tűz helyszínének megközelítése,

- f) speciális szakembernek és eszköznek a tűz helyszínére történő sürgős szállítása,
  - g) különleges esetben a tűzvizsgálatot végző sürgős helyszínre szállítása,
  - h) tűzvédelmi gyakorlat, bemutató.
7. Egyéb speciális belügyi feladatok közül:
- a) belügyi vezető, beosztott, munkabizottság, speciális szakember szállítása,
  - b) külön utasításra párt- és állami vezető szállítása,
  - c) kisebb terjedelmű eszközök gyors szállítása,
  - d) sürgős futárposta szállítása,
  - e) szolgálati jellegű röplap és egyéb tárgy ledobása,
  - f) külföldi gépjármű szükség szerinti felderítése,
  - g) egyes objektum telepítési helyének felmérése,
  - h) rádióállomás sugárzási karakterisztikájának bemérése,
  - i) különböző antenna telepítési rendszer hatékonyságának műszeres meghatározása,
  - j) energiagazdálkodással, valamint a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos feladatok,
  - k) EM FRE akció alegységek tervezett kiképzése és gyakorló ejtőernyős ugrások végrehajtása.
8. A helikopter-vezetők kiképzése, továbbképzése, gyakorló repüléseik végrehajtása, valamint a berepülések során:
- a) a kiképző és gyakorlatban tartó, valamint ellenőrző repülések az MN Repülő Főnökség által jóváhagyott éves terv szerint,
  - b) a repülőtechnika ellenőrzése és javítása céljából szükséges műszaki berepülés és átrepülés.
9. A nem belügyi szervezetek térítés ellenében engedélyezett repülési igények kielégítése során:
- a) más szerv részére végzett állami, társadalmi, gazdasági érdekű tevékenység végrehajtása,
  - b) légifényképezési, filmezési, képrögzítési feladat végrehajtása,
  - c) műszer, technikai berendezés kipróbálása céljából végzett kísérleti repülés.

**A szolgálati helikopterek repülőtéren kívüli
leszállóhelyének megválasztásával kapcsolatos követelmények**

Nappal:

1. 50×50 m-es akadálymentes terület, amelynek dőlése 3°-nál nem nagyobb. Leszállásra minden labdarúgópálya alkalmas. Felszállás a terhelés függvényében lehetséges, erről a helikopter-vezető dönt a helyszínen. Ezek a minimális igényeket kielégítő szükség megoldások, de ahol arra lehetőség van, ott nagyobb méretű akadálymentes terület kijelölése célszerű.
2. A leszállóhely lehetőleg füves, illetve pormentes terület legyen. Amennyiben csak salakos, poros terület áll rendelkezésre, úgy azt fel kell locsolni.
3. A leszállóhely minden olyan tárgytól legyen mentes, amely sérülést okozhat a közelben tartózkodó személyekben, illetve a helikopterben. Nem ajánlatos a leszállóhelyet sátorhoz vagy hasonló könnyű építményhez 100 m-nél kisebb távolságra kijelölni.
4. A talaj lehetőleg kötött legyen.
5. A leszállóhely pontos helyéről a kijelölő (igénylő) értesíti a parancsnokságot. A leszállóhely megjelöléséhez elegendő egy rendőrfőnök gépkocsija, amely a kiválasztott terület szélén helyezkedik el.
6. A helikopter várakoztatása esetén a gép őrzéséről az igénylő szerv gondoskodik.

Éjjel:

7. Megegyezik a nappali követelményekkel az alábbi kiegészítésekkel:
  - a) a leszálló területre fénytechnikai eszközöket kell telepíteni még napnyugta előtt, az akadályokat fényjelzéssel kell ellátni,
  - b) a repülések irányításához földi rádióberendezés (rep. rádió) és szakképzett repülésvezető szükséges.
8. Fénytechnikai berendezéssel ellátott katonai vagy polgári repülőtereken szükséges, hogy a helyi irányító szolgálat fogadja a helikoptert.

A szolgálati helikopterekre felszerelhető technikai eszközök

A helikopterek alapszerelése személyszállításra készült. A speciális belügyi feladatok végrehajtásához lehetőség van az alábbi eszközök felszerelésére és használatára:

1. BB, XA, CR kodú belügyi hírhálózatba tartozó rádiókészülékek, valamint tartós tűzoltósági igénybevétel esetén CC/12 tűzoltósági URH készülékek.
2. Személymentő csörlőkészülék mentőüléssel. Maximális teherbírása 120 kg, emelőkötél hossza max. 35 m (élő személlyel csörlő gyakorlás, bemutatás céljából szigorúan tilos). Kizárólag életmentés céljára, illetve tárgyak leszállás nélküli fedélzetre emelésére szolgál.
3. Külső függesztésű teher szállítására szolgáló berendezés (bombazár és kötélzet), ebben az esetben üzemanyag minimum miatt a szállítási távolság néhány km-nél több nem lehet. Szállítható súly max. 800 kg.
4. Belső térben szállítandó tehernél az ülések kiserelése lehetséges. Csak előírásoknak megfelelően csomagolt és biztonságosan rögzített, 700 kg összsúlyt meg nem haladó teher szállítható, maximum 50 km távolságra.
5. Kötéllétra személyek ki-, illetve beszállításához, olyan terepen, ahol a helikopter leszállása nem lehetséges.
6. 600 Wattos hangosító berendezés egyoldalú közlemények továbbítására a helikopterről a terep felé.
7. Kötélcsúzda, személyek leszállás nélküli kirakásához. A kötélcsúzdát kizárólag a FRE erre kiképzett állománya használhatja.
8. Ejtőernyős ugráshoz, desszantoláshoz a helikopter utastérajtó leszerelése.
9. A helikopter berendezése 8 db jelzőrakéta kilövését teszi lehetővé.
10. Nagy teljesítményű reflektorok, terepmegvilágításra.

SZOLGÁLATI JEGY

A szolgálati jegy tartalmazza:

- a repülés célját és időpontját,
- a leszállás helyét,
- az igénybevétel időtartamát és a felhasználandó repült órák számát,
- a szállítandó utasok nevét és számát, valamint a szükséges technikai eszközöket.